UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Teaching Guide				
Identifying Data				2015/16
Subject (*)	Morfoloxía do Español		Code	613G01021
Study programme	Grao en Español: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	1st four-month period	Third	Obligatoria	6
Language	Spanish			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Filoloxía Española e Latina			
Coordinador	Acin Villa, Esperanza		E-mail	esperanza.acin@udc.es
Lecturers	Acin Villa, Esperanza		E-mail	esperanza.acin@udc.es
Web				
General description	Descripción y estudio del nivel morfológico de la lengua española. El curso se basa en el conocimiento de los diferentes procesos morfológicos de formación de palabras (morfología léxica) y flexión (morfología flexiva) del castellano: las unidades morfológicas, las clases de palabras, composición, derivación y otros procesos híbridos, las categorías gramaticales del castellano (género, número, tiempo...). Los temas teóricos (sesiones magistrales), diseñados para que el almuno se familiarice con la terminología y los conceptos básicos de la materia, irán complementados con actividades de tipo práctico.			

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A3	Coñecer as correntes teóricas da lingüística e da ciencia literaria.
A5	Ter un dominio instrumental avanzado oral e escrito da lingua española.
A9	Elaborar textos orais e escritos de diferente tipo en lingua galega, española e inglesa.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A14	Ser capaz para identificar problemas e temas de investigación no ámbito dos estudos lingüísticos e literarios e interrelacionar os distintos aspectos destes estudos.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A19	Dominar a gramática da lingua española.
A21	Coñecer a variación lingüística da lingua española.
A23	Ter coñecementos de terminoloxía e neoloxía.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B2	Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B4	Ser capaz de comunicarse de maneira efectiva en calquera contorno.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.

Learning outcomes	
Learning outcomes	Study programme competences

Coñecer os métodos e conceptos básicos na análise morfolóxica do castelán.	A1 A3 A11 A19 A23		C6
Coñecer as correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística e das súas técnicas e métodos de traballo.	A1 A3 A11 A14 A23	B1 B5 B8	
Adquirir e organizar novos coñecementos (que completen os xa adquiridos) sobre o funcionamento da lingua española (especialmente no nivel morfolóxico).	A1 A3 A11 A15 A19 A21		C6
Analizar a lingua castelá no seu nivel morfolóxico.	A1 A3 A11 A14 A19 A21 A23	B1 B3	
Saber utilizar métodos de análise lingüística na resolución de problemas formulados no nivel morfolóxico do español mediante o traballo individual e cooperativo.	A1 A9 A11 A19 A23	B1 B3 B5 B6 B7	C1
Achegarse sen prexuízos aos novos coñecementos sobre a análise lingüística (no nivel morfolóxico) e a diversidade lingüística do español.	A11 A19 A21	B1 B8	
Coñecer os principais procedementos para a formación de palabras novas e o enriquecemento do léxico (en español).	A1 A3 A5 A9 A19 A21 A23	B1 B2 B4 B8	C1

Contents	
Topic	**Sub-topic**
1. A morfoloxía como disciplina lingüística.	1.1. A morfoloxía léxica e a morfoloxía flexiva. 1.2. Relación entre a morfoloxía e outras disciplinas lingüísticas.
2. As unidades morfolóxicas (1). O morfema.	2.1. Definición de morfema. 2.2. Clasificación. 2.3. Fenómenos morfolóxicos e de identificación: morfema, morfo e alomorfo. Morfo cero, morfo baleiro, amalgama, sincretismo, morfo discontinuo.
3. As unidades morfolóxicas (2). A palabra.	3.1. Definición de palabra. 3.2. Estrutura morfolóxica da palabra. 3.3. Clases de palabras.

4. A morfoloxía flexiva. Categorías gramaticais do español: as categorías nominais.	4.1. Xénero. 4.2. Número. 4.3. Caso.
5. Categorías gramaticais do español: as categorías verbais.	5.1. Persoa e número. 5.2. Tempo, aspecto e modo.
6. A morfoloxía léxica ou derivativa. A formación de palabras en español.	6.1. Procedementos de formación de palabras. Propostas. 6.2. A derivación: sufixación, prefixación e parasíntese 6.3. A composición 6.4. Outros procedementos: acurtamento, acronimia e siglas.

Planning				
Methodologies / tests	**Competencies**	**Ordinary class hours**	**Student?s personal work hours**	**Total hours**
Guest lecture / keynote speech	A3 A21 B1 B3 B5 B7 B8	21	18	39
Problem solving	A1 A5 A9 A11 A14 A15 A19 A23 B1 B2 B7 C1 C6	21	16	37
Mixed objective/subjective test	A3 A5 A15 A19 A21 A23 B1 B3 B4 B5 B6 B7 C1	2	22	24
Supervised projects	A3 A5 A9 A11 A14 A15 A19 B1 B3 B5 B6 B7 C1	1	25	26
Workbook	A3 A11 B1 B3 B6 C6	0	18	18
Events academic / information	A3 B5 B7 B8 C6	4	0	4
Personalized attention		2	0	2
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	**Description**
Guest lecture / keynote speech	Nas sesións maxistrais desenvolveranse os contidos teóricos ou teórico-prácticos indicados na programación. Procurarase que sexa interactiva, en constante diálogo co alumnado, e acompañarase de material de diverso tipo (informático, fotocopias, etc.).
Problem solving	Nas sesións interactivas e en grupo reducido presentaranse diferentes tipos de exercicios que poñan en práctica os coñecementos adquiridos ao longo do curso.
Mixed objective/subjective test	Realizarase na data aprobada pola Xunta de Facultade. Terá carácter teórico-práctico.
Supervised projects	Dirixido polo profesor, consistirá na elaboración dun traballo de tipo teórico, teórico-práctico ou práctico sobre cuestións relacionadas co temario da materia.
Workbook	As lecturas son necesarias para completar e fundamentar os contidos da materia. A profesora indicará as que son obrigatorias ou soamente recomendadas.
Events academic / information	Los alumnos asistirán a los eventos científicos organizados en la facultad ?conferencias, seminarios? cuyos temas estén relacionados con la materia y la profesora considere convenientes como complemento a su formación.

Personalized attention	
Methodologies	**Description**

Mixed objective/subjective test Supervised projects Workbook	Realizarase nas horas de titoría. Centrarase na preparación e desenvolvemento do traballo tutelado ou en todo aquilo para o que o alumno solicite información.

Assessment			
Methodologies	**Competencies**	**Description**	**Qualification**
Mixed objective/subjective test	A3 A5 A15 A19 A21 A23 B1 B3 B4 B5 B6 B7 C1	Terá carácter teórico-práctico en consonancia coa materia do curso. Ademais dos coñecementos e competencias adquiridas valorarase a corrección lingüística, como se sinala nas observacións.	50
Problem solving	A1 A5 A9 A11 A14 A15 A19 A23 B1 B2 B7 C1 C6	Avaliaranse tres exercicios dos realizados na aula ou fora dela. Se avisará con antelación da data de corrección na aula ou de recollida, en formato papel e en man.	20
Supervised projects	A3 A5 A9 A11 A14 A15 A19 B1 B3 B5 B6 B7 C1	Se detallará en clase o tema e as características. A través das titorías a profesora supervisará a realización do traballo: cada alumno presentará o esquema e manterá ao menos unha entrevista. Entregarase a través da plataforma Moodle en formato word (ou similar) e en pdf antes do 5 de decembro. Valorarase a habilidade no manexo de diferentes fontes documentais (tradicionais ou electrónicas), a capacidade de síntese, os resultados obtidos, a adecuación e o estilo, e a corrección lingüística.	30

Assessment comments

1. Os alumnos que asistan asiduamente a clase (sen unha soa falta de asistencia) obterán un punto extra na cuantificación final (Só na primeira oportunidade).
2. En todas as actividades escritas, exame, traballos, exercicios, comentarios, valorarase o uso correcto e adecuado da lingua española. Se penalizarán as faltas de ortografía, as de puntuación e a redacción deficiente. Dependendo da gravidade da falta, por cada unha descontarase da nota entre 0,5 puntos e 1 punto. A penalización será menor para os alumnos Erasmus ou doutros programas de intercambio.
3. A cualificación obtida na proba mixta o exame será como mínimo de un 4 (sobre 10) para aprobar a asignatura, tanto na oportunidade de xaneiro como na de xullo.4. Os traballos e restantes actividades entregadas fora da data establecida se penalizarán con un 50% da nota.5. Calquera falta de honradez académica (plaxio, é dicir, utilización de textos ou ideas doutros autores sin indicar a procedencia, copiar nos exames, ou outras formas) se penalizará coa anulación total da actividade.6. Obterán a cualificación de NP (Non presentado) os alumnos que no se presenten ao exame, aínda que realizasen o resto das actividades.7. Os alumnos que teñan que superar a asignatura na oportunidade de xullo recuperarán só as actividades suspensas, cos mesmos porcentaxes.8. Para aqueles alumnos co dispensa académica, se detallará individualmente a adaptación dos procedementos de avaliación a sua situación persoal.9. A asignatura poderá ser adaptada a estudantes con necesidades especiais, así como aos estudantes estranxeiros que non teñan un nivel de español similar ao nativo.

Sources of information

Basic	Ao inicio de cada tema proporcionarase unha bibliografía específica, indicarase a que é de lectura obrigatoria ou de lectura recomendada e concretarase se está dispoñible na plataforma Moodle, en Reprografía ou se ha de ser localizada e obtida polos alumnos.BOSQUE, I (1983): "La morfología" en F. Abad y A. García Be-rrio (eds.): Introducción a la lingüística, Madrid, Alhambra, 115-153.BOSQUE, I. (2015 [1991]): Las categorías gramaticales, Madrid, Síntesis.BOSQUE, I. y V. Demonte (dirs.) (1999): Gramática descriptiva de la lengua española. vol. 3. Madrid, Espasa (2.ª parte: Morfología)CASADO, M. (2015): La innovación léxica en español, Madrid, Síntesis.FÁBREGAS, A. (2013): La morfología. El análisis de la palabra compleja, Madrid, Síntesis.LANG, M. F. (1992): Formación de palabras en español. Madrid, Cátedra.LIEBER, R. (2010): Introducing Morphology. Cambridge University Press.MATTHEWS, P. H. (1974): Morphology: an introduction to the theory of word-structure, Cambridge, CUP. Traducción de R. Monroy: Morfología: Introducción a la teoría de la estructura de la palabra, Madrid, Paraninfo.PENA, J. (1991): ?La palabra : estructura y procesos morfológicos?, Verba 18, 69-128.PENA, J. (1999): ?Partes de la morfología. Las unidades del análisis morfológico?, en I. Bosque y V. Demonte (dirs.), Gramática descriptiva de la lengua española. vol. 3. Madrid, Espasa, 4305-4366.REAL ACADEMIA ESPAÑOLA Y ASOCIACIÓN DE ACADEMIAS DE LA LENGUA ESPAÑOLA (2009): Nueva gramática de la lengua española. Madrid, Espasa.VARELA, S. (2009): Morfología léxica: la formación de palabras, Madrid, Gredos.RECURSOS NA REDE:Grupo de estructuras de datos y lingüística computacional (U. de Las Palmas), ?Relaciones Morfoléxicas?: http://gedlc.ulpgc.es/index.htmlInstituto Cervantes, Banco de neologismos: http://cvc.cervantes.es/obref/banco_neologismosInstituto Universitario de Lingüística Aplicada (IULA) de la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona: http://www.iula.upf.edu/recurs04es.htm
Complementary	Almela Pérez, R. (1999): Procedimientos de formación de palabras en español, Barcelona, Ariel.Ambadiang, T. (1994): La morfología flexiva. Madrid. Taurus.Díaz Hormigo, Mª T. (2003): Morfología. Universidad de Cádiz, Servicio de publicaciones. González Calvo, J. M. (1988): Estudios de morfología española, Cáceres, Universidad de Extremadura.González Ollé, F. e M. Casado Velarde (1992): "Formación de palabras", en Holtus, G., M. Metzeltin y C. Schmitt (coords.): Lexikon der Romanis-tischen Lingüistik (LRL), VI,1. Tubinga, Max Niemeyer, 91-109.Martín, J. C. (2002): El problema lingüístico de los interfijos españoles. Cáceres, Universidad de Extremadura.Miranda, J. A. (1994): La formación de palabras en español. Salamanca, Ediciones Colegio de España.Morera, M.(2005): La complementación morfológica en español. Frankfurt am Main. Peter Lang. Rodríguez, Mª I. (2002): La prefijación apreciativa en español. Cáceres, Universidad de Extremadura.Rojo, G. (1974): ?La temporalidad verbal en español?, Verba 1, 69-149.Serrano. D. (1995): Las formaciones parasintéticas en español. Madrid. Arco Libros.Varela, S. (1990): Fundamentos de morfología, Madrid, Síntesis.DICIONARIOS: Alvar Ezquerra, Manuel (1994): Diccionario de voces de uso actual. Madrid, Arco-Libros.Seco, M., O. Andrés y G. Ramos (1999): Diccionario del español actual. Madrid: Aguilar.Corominas, J. e J. A. Pascual (1991-1997): Diccionario crítico etimológico castellano e hispánico. Madrid: Editorial Gredos.

Recommendations
Subjects that it is recommended to have taken before
Lingua Española 1/613G01001 Lingua Española 2/613G01013
Subjects that are recommended to be taken simultaneously
Subjects that continue the syllabus
Other comments
Recoméndase a asistencia asidua a clase, a lectura da bibliografía indicada ou recomendada e a realización dos exercicios propostos, aínda que non sexan puntuables na avaliación.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.